

Strukturált Strukturátlanság

Zen-Fóthista példázatok

<http://locsi.web.elte.hu/zfp/>

<http://www.caesar.elte.hu/progmat/kultura/humor/zenfothi.html> (1999?)

A szerző előbeszède

A Valódi, Kreatív Programozó® bensődben rejtőzik: elméd valamely sötét kamrájában alussza születésed óta tartó mély álmát. A Mester Tan®-a a kulcs, mely a kamra ajtaját nyitja. Az Ajtó®-hoz vezető Ösvény®-t azonban magadnak kell kitaposnod, ahogy a Bennünk Szunnyadó® felébresztésének feladata is rád vár. A Mester szavai hordozzák a Tan® szellemét, de végzetesen tévedsz, ha azt hiszed, hogy azokat meglovagolva az Ajtó®-hoz juthatsz. A szavak a külső mulandóság teréről érkeznek – keletkeznek és elmúlnak. A Megvilágosodás®-t a Mester előadásaiban keresni annyi, mint csizmán keresztül vakarózni, vagy óvszerrel szeretkezni. Az Ösvény®-t végigjárni annyi, mint egyre élesebben látni a mulandó szavak mögötti Lényeg®-et. Mindig szemed előtt tartva, az lassanként átjárja minden pórusodat, míg végül úgy érzed, te magad vagy a Lényeg®. Ekkor az Ajtó® előtt állsz, készen arra, hogy belépj rajta, és felébresztve a Valódi, Kreatív Programozó®-t a világosság állapotába kerülj. Az itt következő példázatgyűjtemény a Mester néhány esetét beszéli el. Ezeket olvasva és átérezve a későbbiekben könnyedén ellenállhatunk a környezetünkben tevékenykedő különféle egyének káros handabandázásának (Rizsa®), amely csak arra jó, hogy figyelmünket a Lényeg®-ről elterelje. Annak bizonyosságául, hogy a humor sem áll távol rendünk szellemétől, bevezetésképpen álljon itt egy K.I. szerzetestől származó vicc:

Sétál az úton a Mester.

Odaér az első fához, és a botjával megüti.

Sétál tovább.

Odaér a második fához, és a botjával megüti.

Sétál tovább.

Odaér a harmadik fához, és a botjával megüti.

1. rész. Az Ösvény®

Egy szerzetes megkérdezte a Mestertől:

– Lehetséges-e programot írni a levezetés és a visszavezetés alkalmazása nélkül?

A Mester így felelt:

– LÉNYEG!

1.1. Az objektumorientált programozás

Egy idegen megkérdezte a Mestert, hogy miért nem tanít objektumorientált programozást. A Mester horkantott egyet, és azt mondta:

– Micsoda együgyű fickó vagy te, ha még azt sem tudod, hogy a szezon ugyanaz, mint a fazon.

1.2. A Valódi, Kreatív Programozó

Megkérdezték a Mestert:

– Mi a Valódi, Kreatív Programozó?

– A Valódi, Kreatív Programozó nyitott üresség.

– Nem az elme egy részéről van szó?

– A Valódi, Kreatív Programozó része az elmének.

– Hogy lehet üresség valami, ami része az elmének?

– A Valódi, Kreatív Programozó nem része az elmének.

1.3. A Lényeg

Egy új szerzetes ment oda a Mesterhez.

– Mester, kérlek mondd el, hogyan láthatom meg a Lényeget?

A Mester ujjával rámutatott egy VAX-terminálra.

– Mi az ott?

– Egy VAX-terminál – felelte értetlenül a szerzetes.

– Mondd el nekem, hogyan láthatom meg a VAX-terminált?

A szerzetes immár tökéletes zavarban felelte:

– Úgy, hogy ránézel, Mester.

A Mester erre iszonyú haragra gerjedt, és a terminál-klaviatúrával ütlegelve elzavarta a szerzetest.

1.4. Az Ösvény első szakasza

A Mester egyik előadásán a következőket mondta:

– Elménkben számtalan ösvény létezik, közülük azonban csak egy visz az Ajtóhoz. Az Ösvény elején haladva még bizonytalanok a lépteink; nem tudjuk, rajta vagyunk-e még, vagy esetleg egy tévúton járva

messzire kerültünk tőle. Ez az Ösvény legnehezebb Első Szakasza, amelyen túljutva már biztosan érezzük a helyes irányt.

Erre egy szerzetes jelentkezett, és megkérdezte:

– Mester, eddig minden zárthelyimet jelesre írtam. Azt jelenti-e ez, hogy már túljutottam az Első Szakaszon?

– Ha majd megírtad az első közepes zárthelyidet, akkor ráléptél az Ösvény elejére – válaszolta a Mester.

1.5. A Tananyag

Egy igen érdeklődő és lelkes szerzetes egyszer megkérdezte a Mestert:

– Mit fogsz tanítani nekünk a következő félévben?

– Semmit – volt a válasz.

1.6. A Mestert gúnyoló szerzetes

A Mesternek az volt a szokása, hogy ha az újonnan felvett szerzetesek közül valamelyik kérdéssel fordult hozzá, Ő csak szó nélkül rámutatott egy számítógépre. Egyszer egy idegen jött a kolostorba, és megkérdezett egy új szerzetest, hogy tulajdonképpen mit tanít nekik a Mesterük. Erre a szerzetes csak szó nélkül rámutatott egy számítógépre. Az eset híre eljutott a Mester fülébe is, aki azonnal magához hívatta a szerzetest, és személyre szóló géptermi zárthelyit íratott vele. Amikor a program elkészült, a Mesternek szinte minden sorához volt egy rosszalló megjegyzése, végül elégségesre értékelte a munkát. A szerzetes úgy érezte, hogy a Mester igazságtalanul bánt vele, és végső elkeseredésében ezt szóvá is tette. Erre a Mester csak szó nélkül rámutatott egy számítógépre. A szerzetes abban a pillanatban elnyerte a megvilágosodást.

1.7. A Tudatlan Bölcs

Egyik előadásán a Mester észrevette, hogy az első sorban ülő szerzetesnő egyáltalán nem figyel az előadásra, ehelyett egy Tiffany regényfüzetet olvasgat elmélyülten.

– Lám – mondta –, van köztetek egy bölcs ember.

1.8. A vizsga

Egy új szerzetes érdeklődött a Mesternél:

– A félév végi vizsga szóbeli lesz?

– Nem – mondta a Mester.

– Akkor hát írásbeli vizsgát kell tennünk?

– Nem.

Erre a szerzetes reménykedve kérdezte:

– Talán nem is kell vizsgáznunk?

– De igen.

- De Mester, végül is hogyan állapítja meg az osztályzatokat?
- Aki mindent tud, az kap elégtelent – felelte a Mester.

1.9. Az alvó szerzetes

Egy alkalommal előadás közben a Mester felfigyelt arra, hogy a hátsó sorban egy szerzetes jóízűen szundikál. Erre odalépett az egyik igen tehetséges gyakorlatvezetőjéhez, aki az első sorban ült.

– Mit csinálsz te itt? Nézd azt a szerzetest – mondta az alvóra mutatva –, ő tudja, hogyan kell az előadásomat hallgatni.

A gyakorlatvezető rá sem nézve a Mesterre a padtársához fordult:

– Mit akar itt ez a vén fasz?

Erre a Mester felkacagott, és folytatta az előadást.

1.10. A Specifikáció

Egy szerzetes ezzel fordult a gyakorlatvezetőjéhez:

– Már tudom hogyan specifikáljak egyszerűbb feladatokat. De mi a helyzet a gyakorlatban előforduló feladatokkal?

– Erről kérdezzük meg a Mestert – javasolta a gyakorlatvezető.

A szobájába lépve meghajoltak az asztalnál ülő Mester előtt, majd a szerzetes megkérte, hogy beszéljen neki a gyakorlatban előforduló problémák specifikációjáról.

A Mester felállt, és odalépett a táblához.

– „” – mondta, és visszaült az asztalához.

– Megértetted a tanítást? – kérdezte a gyakorlatvezető, amikor már újra kint voltak.

– Semmit sem értettem – felelte zavartan a szerzetes.

– Pedig a Mester minden lényegeset elmondott a témáról – mondta a gyakorlatvezető, és azzal magára hagyta a tépelődő szerzetest.

1.11. A Típus

A Mestert egy ízben felkérték, hogy más hitű programozóknak tartson előadást a Típusról. Amikor befejezte az előadást, az egyik hallgató megkérdezte:

– Az Ön által előadott típusfogalomnak van valami köze például a FORTRAN INTEGER típusához?

A Mester a homlokát ráncolva kérdezte:

– Hányan vannak önök között, akik FORTRAN-ban programoznak?

Erre majdnem minden résztvevő felemelte a kezét.

A Mester szó nélkül elhagyta az előadótermet.

1.12. Modula-2

Egy új szerzetes megkérdezte a Mestert:

- Te használható nyelvnek tartod a Modula-2-öt?
- Naparcú Wirth, Holdarcú Wirth – felelte a Mester.

2. rész. Az Ajtó® előtt

A Mester a folyosón sétált, amikor az egyik tehetséges szerzetes megszólította:

- Mester, mi a programozás legfőbb alapelve?

A Mester legyintett, majd szó nélkül folytatta útját. A szerzetes azon nyomban megvilágosodott.

2.1. A Bennünk Szunnyadó felébredése

Egy szerzetes kérdezte:

- Mester, hogyan ébred fel a Bennünk Szunnyadó?
- Ha megöltél egy megbízott előadót, végeztél egy adjunktussal és vérét ontottad Dijkstrának, akkor felébredt benned a Valódi, Kreatív Programozó – felelte a Mester.

A szerzetes tovább kérdezett:

- Mit jelent megölni egy megbízott előadót?
- Mértékletesen járni gyakorlatra, és közben programozni tudni.
- Mit jelent végezni egy adjunktussal?
- Mértékletesen járni az előadásaimra, és közben programozni tudni.
- Mit jelent a vérét ontani Dijkstrának?
- GOTO-t használni, és közben strukturált programot írni.

2.2. A Bölcs vizsgázó

A Mester a következő vizsgakérdést adta egy szerzetesnek:

- Mi a jelentősége a specifikáció tételének?

A szerzetes erre felpofozta a Mestert, és ráborította az asztalt. A Mester elégedett mosollyal feltápáskodott, és azonnal beírt egy jelest a szerzetes indexébe.

2.3. A gondosan megírt típus

Egyik alkalommal, amikor a Mester meglátogatta a géptermet, az egyik számítógép előtt ülő szerzetes megszólította:

- Mester, nem működik a rendezőfa-típusom, pedig minden műveletet gondosan specifikáltam és levezettem.

A Mester nem szólt semmit, csak egy hirtelen mozdulattal kikapcsolta a számítógépet.
A szerzetes ekkor a megvilágosodás élményében részesült.

2.4. A figyelmetlen vizsgáló

Egy szerzetes ezt a kérdést kapta a vizsgán:

- Hogyan szól a ciklus levezetési szabályának megfordítása? Erre a szerzetes hirtelen felpattant, a Mestert belelökte a székbe, és a helyére állt.
- Hogyan szól a ciklus levezetési szabályának megfordítása? – kérdezett vissza diadalmasan.
- Hajolj közelebb, megmondom – válaszolt a Mester.

A szerzetes odahajolt, erre a Mester úgy tarkón vágta, hogy az megszédülve ráogyott a padra.

- Úgy látom, nem nagyon készültél fel ebből az anyagból – mondta bosszúsan a Mester, és beírt egy elégtelent.

2.5. A nem Megvilágosult Programozó

Megkérdezték a Mestert:

- Lehet-e jó programozó olyan valaki, aki még nem világosult meg?
- A nem megvilágosult programozó olyan mint a WC-papír: mindig csak az egyik oldala használható.

2.6. Az unió

A Mester és gyakorlatvezetői a gépteremben tartózkodtak, amikor kezében „A felhasznált matematikai fogalmak” című nyomtatvánnyal odalépett egy szerzetes, és megszólította a Mestert:

- Bocsáss meg Mester, de az Unió típuskonstrukció definíciója nem világos számomra. Kérlek, magyarázd el!

A Mester csak ült tovább mozdulatlanul.

A szerzetes ekkor leborult a Mester lábai elé.

- Köszönöm, hogy megnyitottad számomra az Ajtót – rebegette, majd felállva apró darabokra tépte a kezében tartott irományt, és szétszórta a teremben.

Amikor távozott, az egyik gyakorlatvezető csodálkozva kérdezte:

- Miért épp az Unió?
- Úgy látom, a jövő héten gyakorlatvezető-csere lesz – morogta maga elé a Mester.

2.7. A Ki-nem-nyilvánított Tan

Egy tudásszomjtól fűtött szerzetes ezzel fordult a Mesterhez:

- Mester, van-e olyan programozási módszertan, amelyet még nem tanított senki?
- Van – felelte a Mester.

A szerzetes kérdésére, hogy mi lenne az, a Mester így válaszolt:

- Nincsen program, nincsen programozó, nincsen semmi sem.

2.8. A képzelő szerzetes

Egy láthatóan nyugtalan szerzetes lépett oda a Mesterhez:

– Bocsáss meg, Mester, hogy ilyesmivel zavarlak, de úgy érzem, hogy már napokkal ezelőtt átjutottam az Ajtón, a Bennünk Szunnyadót azonban sehol sem találom, hogy felébreszthessem.

A Mester erre leültette egy számítógép elé, és adott neki egy nem túl bonyolult programozási feladatot.

– Na de Mester – hebegte a szerzetes –, azt kívánod tőlem, hogy mindenféle absztrakt modell nélkül azonnal a gépre írjam a programot?

A Mester egy hatalmasat ütött a szerzetes fejére, és ráivallt:

– Éjszakánként a házad előtti járdán alszol azt hívén, hogy már a szobádban vagy?

2.9. A gyakorlatvezető kiválasztása

Egy ízben, miután az egyik gyakorlatvezető váratlanul elhagyta a rendet, két szerzetes is jelentkezett a megüresedett hely betöltésére. A Mester behívta az egyiket a gépterembe, és odavitte egy újonnan vásárolt, nagy teljesítményű számítógép mellé.

– Mily csodálatos, amikor az addig csak absztrakt formában létező programjaink hirtelen meglevenednek egy ilyen masina szívében! – mondta lelkesen.

– Szívemből szólsz, Mester! – lelkesedett a szerzetes is.

Ekkor a Mester behívta a másik jelentkezőt is, és ugyanazt elmondta, mint az előbb. Ez a szerzetes azonban ekkor szó nélkül felemelte a gépet, és a földhöz vágva darabokra törte. A Mester odalépett az első szerzeteshez.

– Nos, pár év múlva talán te is lehetsz gyakorlatvezető – mondta.

3. rész. *A Mester*

Egy idegen megkérdezte a Mestert, hogy milyen nyelveken programozva pallérozta elméjét.

A Mester megkérdezte az idegent, hogy milyen nyelveken programozva vált ilyen együgyüvé.

3.1. Az iskola

Megkérdezték a Mestert:

– Milyen iskolát végeztél, mielőtt mesterré váltál?

– Matematika-fizika szakot – felelte a Mester.

– Akkor hát külön tanultál programozómestereknél?

– A programozásnak nincsenek mesterei.

– De... Végül is mikor fordultál a programozás felé? – hangzott a bizonytalan kérdés.

– Nem fordultam a programozás felé – volt a válasz.

3.2. A Megvilágosodás

Egy szerzetes megkérdezte:

– Mester, hogyan élted át a Megvilágosodást?

– Mielőtt megvilágosodtam, a programok programok voltak, a változók változók voltak, és az elágazások determinisztikusak voltak. Amikor kezdtem megvilágosodni, a programok relációk voltak, a változók projekciók voltak, és az elágazások nem voltak többé determinisztikusak.

Hosszú csend következett, míg végül a szerzetes már nem bírta türtőztetni magát, és kinyögte:

– És Mester... A Megvilágosodás után mi volt a program, mi volt a változó, és mi jellemezte az elágazást?

– Nézd, milyen szép az a virág a kertben – mondta merengve a Mester.

3.3. A matematikatudás

Megkérdezték a Mestert, hogy mely matematikatudós mestereknél köszörülte elméjét ilyen élesre.

– Az elme jóval keményebb annál, hogysem mindenféle rossz minőségű köszörűvel alakítani lehetne – válaszolta a Mester.

M.Z., K.I. szerzetesek